

URARSTVO V ŠVICI

Nekoč...

Čeprav švicarji niso prvi, ki so izdelovali ure in prav tako je niso izumili, so vseeno zelo znani po tem in njihova proizvodnja ur je daleč največja na svetu. Začetki te industrije sežejo v 18. stoletje, ko so se pridružili angleškim in francoskim urarjem pri izdelavi žepnih ur. Švicarske ure so bile že takrat pojem

točnosti (ženevske ure), predvsem pa so bile, kljub precizni izdelavi in razkošnemu okrasju, veliko cenejše od francoskih.

V 19. stoletju so žepne ure doživljale spremembe. In pionirji industrializacije žepnih ur so bili prav švicarji. Njihova tehnična in umetniška tradicija pri izdelavi relativno cenejših, obrtniško izdelanih žepnih ur je bila podlaga za razvoj tovrstne švicarske

(ročna ura iz leta 1900) industrije.

Samo v Ženevi je leta 1870 izdelovalo ure 2095 moških in 1139 žensk, v Neuenburgu pa je v tistem času čez 15.000 ljudi služilo kruh v urarski industriji. V drugi polovici 19. stoletja so švicarji uvedli še tovarniško izdelavo surovih mehanizmov, ki so jih potem urarji v svojih delavnicah dokončali in usposobili za uporabo. Take polizdelke so v Švici imenovali »Ebauche«(eboš), kar naj bi pomenilo »v glavnem izdelan«. Prav ta dokončana izdelava »eboša«. Ki je privedla do industrijske izdelave ur, je prisilila urarje, da so od nekoč umetniško obravnavanih mojstrov (vsak urar je namreč do približno srede 19. stoletja slovel kot umetnik) postali samo popraviljalci ali sestavljalci tovarniško izdelanih ur. S tem je dokončno zamrla pomembna in dragocena obrt, ki je okrog 500 let slovela kot zelo cenjena in zahtevna umetnoobratna panoga, s katero so se ukvarjali tudi največji matematiki, fiziki in astronomi.

... in danes

Švicarske ure so v sedemdesetih letih našega stoletja dobila močne konkurente. Na eni strani cenene in za praktično uporabo dovolj natančne ruske in japonske ure, na drugi strani pa ameriške, ki so po tehnologiji pomenile nekaj popolnoma novega. Švicarska urarska industrija je tako zašla v najhujšo krizo in zato je bilo potrebno razviti novo razvojno vizijo. Nameravali so izdelati uro iz plastike, dostopno širšemu krogu kupcev, s kakovostnim urnim mehanizmom, sodobno oblikovano, ki bo všeč mladi generaciji in na visoki ravni. V rekordnem času se je

iz neznane ure razvilo ime Swatch, blagovna znamka, danes znana in razširjena po vsem svetu. Njihova najnovejša ura je Skin.

(ura Skin) V angleškem jeziku pomeni beseda koža, kajti debelina ure spominja na debelino kože, visoka je namreč le 3,9 mm. Razvoj tako tanke plastične ure je trajal kar nekaj let. Izjemno tanka ura s pasom vred tehta le 12g.

Švicarji so tudi rekorderji glede najmanjših in najtanjših urnih mehanizmov in sicer leta 1903 so v delavnici Jaeger-LeCoultre (zdaj svetovno znana izdelovalka mehanizmov) izdelali 1,3mm debel mehanizem in ta rekord še danes ni presežen. Leta 1929 pa so tu izdelali kaliber 101, ki je še danes najmanjši urni mehanizem na svetu. Velik je 14 x 4,8 x 3,4 mm, tehta pa manj kot 1g.